

VIÐMERKINGAR

Frí fostur-tøka

Rakul í Gerðinum

Trongsivágur

Er tað ikki í veruleikan-um eitt fantastiskt til-boð, um fosturtøku, føy-oyskar kvinnur, hava fingið, frá teimum donsku, spyr Øssur Wintherieg í kjaksend-ingini týskvöldið 19.10

Jú, avgjørt, er mitt svar til spurningin. Tað var eisini upp á tíðina, onkur miðil endiliga tók spurn-ingin upp, istaðin fyri, bara at endurgeva mein-ingarnar hjá føroyskum politikarum, ið eru ímóti tilboðnum.

Tað, at danskar kvin-nur, og ein danskur polit-ikari, eru komin við upp-skotinum um, at føyysk-ar kvinnur skulu fáa stuð-ul úr Danmark, til at fáa fría fosturtøku framda har, hevur fýlt alt ov nógv í tíðindaflutningin-um her heima. Nú kunnu vit endiliga fáa eitt skila-gott kjak í lag um fría fosturtøku, sum tað eru fleiri føyoyngar, eisini politikarar, ið eru fyri.

Tað kunnu vera so ótrúliga nógvar orsøkir til, at ein kvinna velur fosturtøku. Ein orsøk eigur ikki við lóg, at vera betri enn ein onnur, sum til dæmis, at lívið hjá kvinnuni er í vanda. Tá ein kvinna verður við barn, uttan at vilja tað, líkamikið, hvussu tað er hent, so er tað ikki mín ella tín, men hennara egna moralska hugsan, ið eigur at avgera, um hon skal gjøgnumførða gra-viditetin ella ikki. Tað er ongin annar, enn tann einstaka kvinnan, sum í síðsta enda eigur at gera upp við seg sjálva, um fosturtøka er rætta loysn-in fyri hana ella ikki. Ti er frí fosturtøka tað ein-asta rætta fyri føroyskar kvinnur, eins og fyri allar heimsins kvinnur. Frí fosturtøka merkir ikki, at tað verða fleiri fosturtøk-ur framdar. Tað merkir bert, at tær fosturtøkur, ið verða framdar, fara fram undir virðiligum umstøð-um. Harafturat átti tað, at verið ein óheftur stovnur, ið kundi ráðgivið kvinn-um í slíkari støðu, uttan at royna at yvirtala tær til aðra av loysnunum, sum eisini var nevnt í jak-sendingini hjá SvF.

Óli eru vit helst samd um, at tað besta hevði verið, um ongin fostur-tøka varð framd, men við verandi fosturtøkulóg, ella einum fosturtøku-banni, ger man støðuna verri fyri tær, ið eru blivin foreldur, uttan at ynskja tað sjálvi, og teirra børn.

Viðmerking til kjakið um fosturtøku

Bárður á Lakjuni

Leirvík

Ja, so kyknaði kjakið um fría fosturtøku í Føroyum enn einaferð - hesaferð við ‘góðari’ hjálp niðan úr Danamørk. Eg havi stóran áhuga fyri hesum - hetta er jú eitt ómetaliga týðning-armikið og grundleggjandi etiskt/moralskt evni - og eg havi tiskil eisini roynt at fylgt kjakinum, so frægt sum eg havi kunnað.

Sjálvur eri eg ikki fyri fosturtøku, og eg haldi tað vera óhugnaligt at siggja, hvussu fleiri av teimum - føyoyngar sum danir - ið tala fyri hesi søk, orða seg, og hvussu tær annars føra sjónarmið síni fram. Við vøkrum orðum um ‘frælsi og ábyrgd’, og vælkendum ‘svaðum’ sum, t.d., at ‘kvinnan skal ráða yvir egnum kroppi’ og harafrat manipulerandi nýtslu av demokratinum, royna hesi menniskju av øllum alvi at rættvisgera hetta, at taka eitt foster og gera enda á lívi tess.

Havi hesar síðstu dagar-nar aftur og aftur spurt meg sjálvan, hvat tað er, ið ‘drivur’ hesi menniskju. Hesi, ið arbeiða so hart, at ein skuldi trúð, tað stóð um lív. Ja, summi eru so ómetaliga iðin, at tær enná ynskja at savna inn pening til onnur, soleiðis at slík, ið ikki er so ‘framkomin’, ‘siviliserað’ og ‘demokrat-isk’, eisini skulu sleppa at eiga lut í ‘grundleggjandi rættinum’ at fáa ‘føstrið fjernað’.

Havi so eisini roynt at hugsað um, hvørja veruliga áskoðan á og um lív í heila-tíkið, hesi menniskjuni hava, ið ynskja at fostur-tøka skal verða fullkomi-liga lóglig. Jú, nógv er sagt og skrivað millum ár og ongin annar, enn tann einstaka kvinnan, sum í síðsta enda eigur at gera upp við seg sjálva, um fosturtøka er rætta loysn-in fyri hana ella ikki. Ti er frí fosturtøka tað ein-asta rætta fyri føroyskar kvinnur, eins og fyri allar heimsins kvinnur. Frí fosturtøka merkir ikki, at tað verða fleiri fosturtøk-ur framdar. Tað merkir bert, at tær fosturtøkur, ið verða framdar, fara fram undir virðiligum umstøð-um. Harafturat átti tað, at verið ein óheftur stovnur, ið kundi ráðgivið kvinn-um í slíkari støðu, uttan at royna at yvirtala tær til aðra av loysnunum, sum eisini var nevnt í jak-sendingini hjá SvF.

Óli eru vit helst samd um, at tað besta hevði verið, um ongin fostur-tøka varð framd, men við verandi fosturtøkulóg, ella einum fosturtøku-banni, ger man støðuna verri fyri tær, ið eru blivin foreldur, uttan at ynskja tað sjálvi, og teirra børn.

»Ole sad på en knold og sang«

Randi í Jógvanstovu

Viðmerking til grein í Dimmalætting 05.10.04

Júvíst, Óli Breckmann, situr tú framvegis á »knold-inum« og trallar.

Trallar um, at skattalætti vil gera føroyska samfelag- ið til eitt betri samfelag fyri tær, sum dugnalig eru. Tí sambært tær eru tær, ið vísa á eitt vælferðarsamfelag við góðum pensiónum og pláss á ellis- og røktar-heimum, bara við til at styggja fólk burtur hiðani.

Óli, góði, tú fert so dyggiliga skeivur. At Føroyar eru litlar og

dag, og eisini hesar síðstu dagarnar er ymiskt komið fram - tó einki nýtt. Varð tó rættiliga skakkur av einum (og faktiskt fleiri) ‘argu-menti’, eg hoyrði frá Ann-itu á Friðriksmørk - ið er fremsta politiska stríðs-kvinna fyri friari fosturtøku í Føroyum - í 5’aranum hendan dagin. Hon segði nakað soleiðis..... "fostur-tøka hevur eksisterað í so nógv, nógv hundrað ár undir óskipaðum/ólóglig-um forholdum....." Sum um hetta var nakað sum helst argument fyri at lógliggera fría fosturtøku!!! Grát mitt elskaða land, sigi eg bara!!! Kann mann so eisini siga, t.d.: Børn hava verið mis-nýtt í so mong ár nú - vit legalisera tað bara....???

Nei, sjálvsagt ikki!

Eg haldi, at kjakið frá teimum, ið eru fyri, er ómetaliga einsporað og merkt av ófatiligeri ego-ismu. Tey seta einans kvinnuna og kropp hennara í fokus, og hugsa faktiskt als ikki um fosturið og kropp tess - um eg so má siga. Hvussu ber tað til, at hetta fullkomiliga hjálpar-leysa og veika verður so lítið virt? Og hvussu ber tað til, at tær menniskju, sum á einum ‘fronti’ berjast fyri betri livikorum hjá gomlum og veikum, sosial-um javnrættindum...o.s.fr., eru so fulkomiliga ham-iktil, tá ið tað snýr seg um rættindini hjá tí veikasata veika um yvirhøvur at sleppa at liva? Eg skilji hetta ikki! Er tað møgult at skilja hetta? Er nakar sum helst høpi í slíkari avskeplaðari áskoðan? Er hetta ikki dupultmoralur av fyrstu skuffu?

Argumentini og prógvini fyri slíkari áskoðan mugu, ið hvussu er, vera ómeta-liga sterk og haldgóð, tí annars kann ein ikki loysa

sær at hava eina so totalt tvíbýtta og skizofrena støðu viðvíkjandi livinum.

Tí ynski eg at seta ljós-kastaran á nakrar grund-leggjandi spurningar, sum øll eiga og skulu hugsa um:

Nær byrjar lívið?

Hetta er ómetaliga týðning-armikið at fáa at vita. Læknavisindin er mest sum á einum máli um (og hvat annað skuldi hon verið?), at lívið byrjar í tí lotuni, tá eggði verður gitið. Júst í tí lotuni, tá sáðkyknar og eggði renna saman, byrjar eitt nýtt og serstakt liv, sum heldur á at liva og mennast, um tað ikki av eini ella aðr-ari orsök doyir - ella verður dripið. Tað, sum eg her sigi, er ikki bygt á ‘fundamen-talistiskt religiøst mæn og propaganda’, men heilt einfalt á læknavisindaligar veruleikar.

Óg skuldi minsti ivi verið um, hvørt lívið veruliga byrjar tá, átti so ikki ivin at komið fostrinum til góða? Meini so við: Um tú finnur onkran, og tú ivast í, hvørt viðkomandi er deyður ella livandi, hvat er tá rættast at gera? At royna at bjarga honum, ella bara ganga út frá, at hann er deyður og síðani fara tín veg? Sjálv-sagt eigur minsti ivi at koma livinum til góðar, tí annars siga vit: Hetta er møguliga ella møguliga ikki eitt barn, og tær er tað í lagi at taka lívið.....og tá eru vit, sum menniskja at samfelag í heila tíkið, komin óhugnaliga langt út!

Hvat verður tað næsta?

Er bert talan um eitt liv?

Tað verður av summum ført fram, at fostrið bert er ein partur av kvinnuni, og at tað ikki er ódørvís enn, t.d., ein hond, bein, pirra...o.s.fr. Hetta er jú als ikki sannleikin - og so langt ifrá.

Er bert talan um eitt liv?

Tað verður av summum ført fram, at fostrið bert er ein partur av kvinnuni, og at tað ikki er ódørvís enn, t.d., ein hond, bein, pirra...o.s.fr. Hetta er jú als ikki sannleikin - og so langt ifrá.

Eins væl og mamman hevur fostrið sínar egnu og heilt serligu arvaeginleikar - sum eru heilt ólíkir teim-um, ið mamman hevur - hetta er staðfest læknavis-indaliga. Ja, hetta nýggja lívið hevur faktiskt heilt frá byrjan av allar arvaegin-leikarnar, ið skulu til, fyri at tað skal kunna vaksa og mennast alla lívstíð sína.

Tað sæst ‘á øllum brøgd-um’, at tá tosað verður um, hvørt talan er um eitt ella tvey liv, so er einki at ivast í: Talan er um tvey ymisk liv! Í USA, t.d., er ikki loyvi at avrætta eina kvinnu, ið er við barn. Hvi? Jú, grundin er tann, at tað ófødda verður mettt at vera serstakur skapningur, og tiskil hevur tað rætt til at liva. Hvussu ber hetta til, kann ein spyrja? Er tað ikki

frí fosturtøka har yviri? Jú! Skil tann, ið skilja kann! Hetta visir bara enn eitt dømi um avskeplaða, skizofrena og dupult-moralska hugburðin, eg nevndi omanfyri.

Hevur kvinnan rætt at ráða yvir egnum kroppi?

Hetta, at kvinnan skal ráða yvir egnum kroppi, verður nýtt sum størsta og besta argumentið í stríðnum fyri friari fosturtøku - men hvat merkir hesin setningurin í veruleikanum? Umleið 17000 skrásettar fosturtøk-ur verða framdar í Dan-mark um árið, eftir ynski frá kvinnum, ið ‘ráða yvir egnum kroppi’. Havandi í huga, at umleið helvtin av hesum 17000 fostrum eru kvennkyn, so verða also á leið 8-9000 kvinnur frá-tiknar rættin til lívið - um árið! Ein og hvør kvinna hevur møguleikan at fáa allar sínar grundleggjandi tørvir nøktaðar, hóast hon er ‘uppá vegin’ - hvi í allari víðu verð verður tað so

hildið so hánt um rættin hjá ófødda gentubarninum - hvar er rópið um rættin til egnan kropp vorðið av??

Eg kann siga, at eg ráði yvir mínum egna kroppi, men gevur tað mær so rætt til, t.d., at sláa onkran niður ella at stjála við mínum hondum? Sjálvsagt ikki! Nei, spurningurin má vera hesin: Er tað, eg geri við mínum kroppi, til ampa fyri nakran annan - og tað er fosturtøka í allar hægstu grad - so er tað, eg geri, sjálvsagt ikki rætt - tað sigur seg sjálvt! Haldi eisini, at tað er sera áhugavert, at somu kvinnur, ið hava bart og enn berjast fyri javnstøðu millum kyn-nini, kunnu loysa sær at taka allar rætt frá tí ófødda - hvar er logikkurin???

Mín áheitan skal tí vera, at politiski myndugleikin í landi okkara ongantið fer at loysa friari fosturtøku - tað má bara ikki henda. Rætt-urin, hvørt eitt menniskja skal sleppa at liva ella ei, kann ikki latast upp í hend-urnar á einstøku kvinnuni, tí talan er ikki um privata søk - her er talan um at loysa einum menniskja at taka eitt annað mennskjalív, ‘viss tað feliist’ neyðugt. Jú, hetta er veruliga ‘the bottom line’ - vit fáa eina lóg, sum loyvir, ja, loyvir einum menniskja at gera enda á einum øðrum - ófatiligt! Ófatiligt at nakar kann stríðast fyri slíkari søk, og so harafrat nevna tað ‘framkomið’ og ‘sivil-i-serað’! Nei, heldur áttu vit øll - og politikararnir fyrst og fremst - at stríðst fyri rættinum til lívið, og heldur roynt at skapt góðar og virðiligar karmar - bæði fyri kvinnuna og barnið. Hetta er virðilig søk at stríðast fyri!

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Nú dragnar úr kongum. Eftir sita vit her í Leirvík og spyrja, hvat við Leirvík?

Við leirvíkingar hava funnið okkum í, at Norð-oyatunnilin verður gjørdur, uttan ein loysn um farleið-ina um Leirvík, er funnin. Vit hava alla tíðina havt tað álít á okkara Løgting, at tað ikki fór at kroysta eina vánaliga loysn niður yvir okkum her í Leirvík

Leirvíkar kommuna varð biðin um at meta um eina møguliga farleið, og niður-støðan hjá kommununi var, og er, at ein tunnel um Leir-vík er tann besta loysnin fyri Leirvík. Tunnilin um Leirvík er ikki ein loysn, Leirvíkar Kommuna sjálv er komin við. Tunnilin var ein av loysnunum, lands-myndugleikanir lögdu fyri Leirvíkar Kommunu at velja millum. Síðani bleiv hesin tunnel staðfestur við lóg.

Vit her í Leirvík hava liva í tí góðu trúgv, at hendan niðurstøðan bleiv tikin til eftirtektar av Løgtinginum og Vinnumálaráðnum. Men so skuldi ikki verða. Í fjølmiðlunum í síðstu viku var gjørt greitt, at Leirvíks bygd skal "ofrast", so uml. 75 mió. kunnu nýstát til umvælingar av Løgtingshúsinum, uml. 400 mió. til eina nýggja suður-oyarferju, uml. 290 mió. til ein nýggjan skúladepil í Tórshavn, og enná uml. 75 mió. kr. til eina nýggja innkoyring til Tórshavn, sum longu hevur tað besta vegakervið í landinum. So

eru ment, og sleppa at arbeiða, geva sítt iskoyti til frama fyri heildina, eigur at vera hægsta mál og ynski okkara.

Kærleiki og umsorgan eru lyklaorðini fyri eitt væl virkandi samfelag.

Kann henda, at tað "svið-ur sum svøllur", Óli Breckmann, men, "Pyt." Tak tað sum ein maður og gev títt íkast til føroyska vælferðar-samfelagið, tí hevur ráð, og eingin flisin fer av tær fyri tað. Smá í tí stóra hóp-inum og fjarskotin, Ja! tað eru vit, men vit eiga at vera ein tjóð við umsorgan fyri øllum.

Eitt samfelag, har øll, ið

VIÐMERKINGAR

Frítíðarskúli til 2. flokk og systkinaavsláttur

Elin Lindenskov

býráðslimur

valevni Javnaðarflokksins
www.lindenskov.com

Minnilutin í Tórshavnar býráði hevur enn einaferð ávirkað ætlanirnar fyri eitt komandi ár rætta vegin. Vit fingi meirilutan at ganga við til at víðka frítíðar-skúlan til eisini at fevna um annan flokk. Men tíverri bar ikki til at fáa meirilutan til at taka allan annan flokk við.

Stórur tørvur hevur verið á frítíðarskúlanum. Næst-an øll, sum hava fingið til-boðið í fyrsta flokki, hava tikið av tilboðnum og rokn-ast kann við, at tað sama verður galdandi fyri annan flokk.

Í 2005 eru avsettar 1,8 milliónir krónur av til fri-

tíðarskúla at byrja frá august. 1,8 millión er nóg mikið til meira enn helvtina av næmingunum í øðrum flokki. Tað var tað, vit fingi meirilutan at ganga við til hesa ferð. So mugu vit taka restina við í 2006 og so vóna, at vit kunnu fáa 3. flokk við sum frá líður.

Fyri meg hevur tað verið ótrúliga stuttligt at hava verið við til at broyta hug-burðin til barnaansing og frítíðarskúla til tað, hann er í dag. Niðurstøðan má verða, at barnaansing og frítíðarskúlin økja um trivnaðin í Havnini, soleið-is at fólk støðast og vilja seta búgv í Havnini. Óg vøkstur er neyðgur fyri at styrkja um Havnina.

Minnilutin setti eisini uppskot fram um systkina-avsláttur, so foreldur við

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

leiðis kundi eg hildið áfram.

Lítið mann vera at ivast í, hvør tað er, sum leggur linj-urnar hjá Vinnumálaráð-num. Sjálvandi hevur landsstýrismaðurin sína ábyrgd, men mín fatan er, at tað eru aðrir landsstýris-menn og lógtingsmenn, ið avgerða, hvat er best fyri landið, tá hugsa verður um samferðslukervið.

Vit frættu fyri stuttari tíð síðani, at alt vegakervið til Viðareiðis skal endur-skoðast. Byrjast skal við einum nýggjum tunnil til bygdina, og so skal vegurin endurskoðast. Hesin tunnel hevur ikki verið høgt ráð-festur fyrr, men nú er vend komin í. Skuldi eg hættað mær at gitt hvi, so er mitt besta boð, at ávisir ting-menn nú ætla at rokja sítt egna valdømi eitt sindur betur. So mugu vit onnur bert finna okkum í vána-ligum loysnum.

Tað er enná játtaður pen-ingur til kanningar av ein-um undirsjóvartunnli um Skopunarfjør, við tí fyri eyga, at annar tunnel skal gerast til Suðuroy. Hetta verður gjørt, sjálvt um nýggi Smyril, ið alt í alt kostar uml. 400 mió. ikki ein gongd er komin í sigl-ing enn.

Eisini skal verða mint á, at tað bert eru nøkur heilt fá ár síðani sandingar fingur nýggja ferju.

Vit her í Leirvík hava ongatið kravt nakað av landsmyndugleikunum, og hava ongatið fingið nakað heldur. Ein ferjulega var kroyst niður á okkum í 80'um, og hana gjalda vit fyri enn. Tað einasta við

VAL04

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Jóhan Christiansen

Toyota Avensis 2,0 SOL Sedan
Skrásetingarnr.: SA 626
Árgangur: 24-02-00
Viðmerking: El rútár - El spegl - Fjartýrt sentral lās - tokulyktir - Tónabár rútár aftan - 6 Air bags - MVG er í bilinum

6 mánaða garanti

KM: 58.000
Seinast sýnabur: 28-04-04

Kr. 147.600,-

Toyota Camry 2,2 GL Executive Sedan
Skrásetingarnr.: EV 245
Árgangur: 12-04-00
Viðmerking: El rútár - El spegl - Sentral lās - tokulyktir - Hiti í setrunum - Lykta vaskarar - Floguspælara - Leðurróður og gear knett - Klima annlegg - 6 Air Bags - Abs bremsur.

6 mánaða garanti

KM: 80.000
Seinast sýnabur: 25-03-04

Kr. 158.600,-

Skoda Octavia 1,6 GLX
Skrásetingarnr.: GD 930
Árgangur: 11-05-00
Viðmerking: Sentral lās - AC - El rútár - El spegl.

6 mánaða garanti

KM: 61.000
Seinast sýnabur: 23-03-04

Kr. 108.600,-

Toyota Camry 2,2 GL AUT Sedan
Skrásetingarnr.: JU 583
Árgangur: 21-12-01
Viðmerking: El rútár - El spegl - Sentral lās - Floguspælara - 4 Air bags - Lykta vaskarar - Cruise Control - Hiti í setrunum - Leðurróður - Tokulyktir.

6 mánaða garanti

KM: 87.000
Seinast sýnabur: 25-03-04

Kr. 132.600,-

Toyota Avensis 2,0 AUT sol plus
Skrásetingarnr.: UA 748
Árgangur: 08-06-98
Viðmerking: El rútár - El spegl - Fjartýrt sentral lās - tokulyktir - Tónabár rútár - Floguspælara - Lebur setur - lebur róður og gear knett - Klima annlegg - Abs bremsur

6 mánaða garanti

KM: 76.000
Seinast sýnabur: 10-10-03

Kr. 138.600,-

Mitsubishi Carisma 1,9 DID
Skrásetingarnr.: HV 230
Árgangur: 19-03-02
Viðmerking: El rútár Framman - El spegl - Fjartýrt sentral lās - Floguspælara - AC - Hiti í setrunum - Cruise Control - Rustviðgjörður 15-03-02

6 mánaða garanti

KM: 51.000
Seinast sýnabur: 19-03-02